

Definicija Selmerove grupe:

e.g. $\phi = [m], E' = E$

Neka je $\phi: E \rightarrow E'$ izogenija nad K kao i ranije.

Imamo sledeći komutativni dijagram

$$\begin{array}{ccccccc} 0 & \rightarrow & E'(K) / \phi(E(K)) & \xrightarrow{\delta} & H^1(G_K, E[\phi]) & \rightarrow & W(K)(E/K)[\phi] \rightarrow 0 \\ & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ 0 & \rightarrow & \prod_{v \in M_K} E'(K_v) / \phi(E(K_v)) & \xrightarrow{(\delta_v)_v} & \prod_v H^1(G_v, E[\phi]) & \rightarrow & \prod W(K_v)(E/K_v)[\phi] \rightarrow 0 \end{array}$$

gde su identifikovali $H^1(G_K, E[\phi]) \simeq W(K)(E/K)[\phi]$

S^ϕ - Selmerova grupa od E/K je podgrupa

od $H^1(G_K, E[\phi])$ definisana s

$$S^\phi(E/K) = \ker \left\{ H^1(G_K, E[\phi]) \rightarrow \prod_{v \in M_K} W(K_v)(E/K_v)[\phi] \right\}$$

ili ekvivalentno, $S^\phi(E/K)$ se sastoji od klasa u $H^1(G_K, E[\phi])$ čiji restrikciji na G_v se nalaze u slici lokalnog Kummerovog preslikavanja, za svaki $v \in M_K$.

Definicija Tate-Shavarevich grupe

$$LLI(E/K) = \ker \left\{ W(E/K) \rightarrow \prod_{V \in M_K} W(E/K_V) \right\}$$

↙ (do na elevcaleniji)

podgrupa homogenih prostora od E/K

koji su lokalno svugdje rješivi, a

koji nemaju (osim trivijalne klase)

K - racionalnu tačku.

Theorem: Postoji ekvivalencija

$$a) \quad 0 \rightarrow E'(K) / \phi(E(K)) \rightarrow S^{(\phi)}(E/K) \rightarrow$$

$$\rightarrow LLI(E/K)[\phi] \rightarrow 0$$

b) $S^{(\phi)}(E/K)$ je konačna

↑ ova tvrdnja implicitno slubi

MW theorem ako uzamemo $\phi = \{2\}$

gledati kao na "generalizaciju" lokalno - globalnog
principa za konverziju genasa $\mathcal{O}$ koji kaže
da konverzija ima K -racionalnu tačku ako i
samo ako ima K_v -rac. tačku za svaki v .

Na kraju, sve što znamo reči o
 K -racionalnim tačkama sledi iz
rad p rješavanju nekih jednačina (može
ih biti puno).

Osim ovog što se zna o BSD slatiji:
(Heegnerova teorema i modularna parametrizacija)

Dokaz teorema: (a) sledi direktno iz definicije

(b)

Za dokaz će nam trebati sledeća definicija

Def (unramified class)

K je lokalno polje (e.g. K_v)

Neka je M G_K -modul. Tada je

$H_{nr}^1(G_K, M) :=$ unramified cohomology
klase koji "isčezavaju" na
inercijskim podgrupi

$$\ker(H^1(G_K, M) \xrightarrow{\text{res}} H^1(G_{K^{un}}, M))$$

gdje je K^{un}/K maksimalno neramificirani

proširenje od K (maksimal unramified
extension),
vrijedi: $\text{Gal}(K^{un}/K) \cong \hat{\mathbb{Z}}$ (decomp. podgrupa)

Prema impl./restriktivni niz

$$H_{nr}^1(G_K, M) = H^1(G_{K^{un}/K}, M^I)$$

inercijska
podgrupa

$$I = G_{K^{un}}$$

nastavak dokaza:

Neka je $\{ \in S^{(\emptyset)}(E/k) \}$ i $v \in M_k$ komuئر
mjesto (place) koji ne dijeli $m = \deg(\emptyset)$,

Tvrđnja: $\{ \}$ is unramified at v

Neka je $I_v < G_v$ inercijska podgrupa za v .

Po def. Selmer grupe $\{ \}$ je trivijalna

u $W(E/k_v) \cong H^1(G_{k_v}, E)$ pa postoji

$P \in E(\bar{k}_v)$ t.d. $\{ \}_\sigma = \{ P^\sigma - P \} \forall \sigma \in G_{k_v}$.

Kako je $\emptyset(P^\sigma - P) = 0 \Rightarrow P^\sigma - P \in E[\emptyset]$.

Prostorni "redukcija modula", $E \rightarrow \tilde{E}_v$

od $P^\sigma - P$ za $\forall \sigma \in I_v$

$$\widetilde{P^\sigma - P} = \widetilde{P^\sigma} - \widetilde{P} = \widetilde{P}^\sigma - \widetilde{P} = 0 \text{ jer}$$

po definiciji inercija djeluje trivijalno na $\tilde{E}_v$

$\Rightarrow P^\sigma - P \in E[\emptyset]$ se nalazi u jezgri

redukcija modula v ali to ne može biti
 jer znamo da je redukcija mod v
 injektivna na torziji: $E[m]^{E\mathcal{O}S}$ ako $v \nmid m$.
 $\Rightarrow$ postoji $S \subset M_K$ konačan t.d.

$$S^{(\emptyset)}(E/K) \subset H^1(G_K, E[\emptyset]; S)$$

gdje općenito za M konačan G_K -modul
 definiramo

$$H^1(G_K, M; S) = \left\{ \gamma \in H^1(G_K, M) : \gamma \text{ je unramified izvan } S \right\}$$

Dokaz komatnosti Selm. grupe sledi iz sledede propozicije

komatan medul

Propozicija: $H^q(G_K, M; S)$ je komatna

Zbog inflation-restricijuma ni za možemo

reducirati propoziciju na slučaj kad

G_K deluje trivijalno na M (podri

def. od M je konačan proširenje zbog toga

što je djelovanje neprekidno). Tada je

što on znači?

$$H^q(G_K, M; S) = \text{Hom}(G_K, M; S).$$

Nadamo, neka je m eksponent od M tj.

najmanji prirodan broj takav da vrijedi

$m \cdot x = 0 \forall x \in M$ i neka je L/K maksimalno

abelovo proširenje od K s eksponentom

m koji je unramified za $v \notin S$.

što to znači? zašto?

Tacka je prirodno preslikavanje

$$(A) \text{Hom}(G_{L/K}, M; S) \xrightarrow{\quad} \text{Hom}(G_K, M; S)$$

izomorfizam.

zašto? $f \mapsto (\sigma \mapsto \sigma|_L \mapsto f(\sigma|_L))$

$$1^o) H^1(G_K, M; S) = \text{Hom}(G_K, M; S) \quad \text{jer}$$

$$\text{Hom}(G_K, M; S) = \{ \varphi \in \text{Hom}(G_K, M) : \varphi|_{G_v} = \text{id} \quad \forall v \in S \}$$

2°) L/K je abelov proširenje eksponenta m
aló $G_{L/K}$ ima eksponent m .

3°) zašto je (A) izomorfizam? dokaz sumirajući:

za $\varphi \in \text{Hom}(G_K, M; S)$ proizvoljan, $G_v \subset \ker \varphi \quad \forall v \in S$

$\Rightarrow \langle G_v \rangle_{v \in S} \subset \ker \varphi \Rightarrow \varphi$ se
podgrupama generiranih podgrupama $G_v, v \in S$

faktorizira kroz polje $\tilde{L}$ za koji vrijedi:

$$\text{Gal}(\tilde{K}/\tilde{L}) \cong \langle G_v \rangle_{v \in S}$$

a) $\tilde{L}$ postoji zbog osnovnog teorema Galoisove teorije

b) $\tilde{L}$ je unramified za $v \notin S$ jer

je $\tilde{L}$ sadržana u $\overline{K}^{G_v}$ jer je

$$\tilde{L} = \left(\overline{K}^{G_v} \right) \langle G_w \rangle_{\substack{w \notin S \\ w \neq v}}$$

c) no za $\varphi: G_K \rightarrow M \in \text{Hom}(G_K, M; S)$

$$0 \rightarrow \text{Ker } \varphi \rightarrow G_K \xrightarrow{\varphi} M \rightarrow 0$$

$\Rightarrow G_K / \text{Ker } \varphi \cong \text{Im } M$ pa je poseban

$G_K / \text{Ker } \varphi$ abelova grupa eksponenta m

Dakle, $\text{Ker } \varphi$ je najmanja "veća" od $\langle G_v \rangle_{v \notin S}$,

sadržiti najmanju grupu $G < G_K$

koju sadrži $\langle G_v \rangle_{v \notin S}$ te za koji je G_K / G

abelova grupa (G je generirana sa svim $G_v, v \notin S$

kao i S njihovim komutatorima). Po definiciji

$\overline{K}^G \cong L =$ ^{eksponenta m} maleq'malr abelov proširenj od K

unramified čvrsta S . Dakle, φ se faktorizira

kroz $G_{L/K}$. **d.e. dokazik implikaciju**

Kraj dokaza.

Zbog (*) dovoljno je pokazati da
je prošireni L/K konačno.

Propozicija. Neka je K polj. alg. brojna, $S \subset M_K$

t.d. $M_K^\infty \subseteq S$ i $m \geq 2$ primenjen broj.

Neka je L/K maksimalni abelov prošireni
od K eksponenta m koji je unramifical
izvan S . Tada je L/K konačno prošireni.

Dokaz:

10) Možemo pretpostaviti da $\mu_m \subset K$

jer ako je propozicija tačna za

neku konačno prošireni K' od K gdje

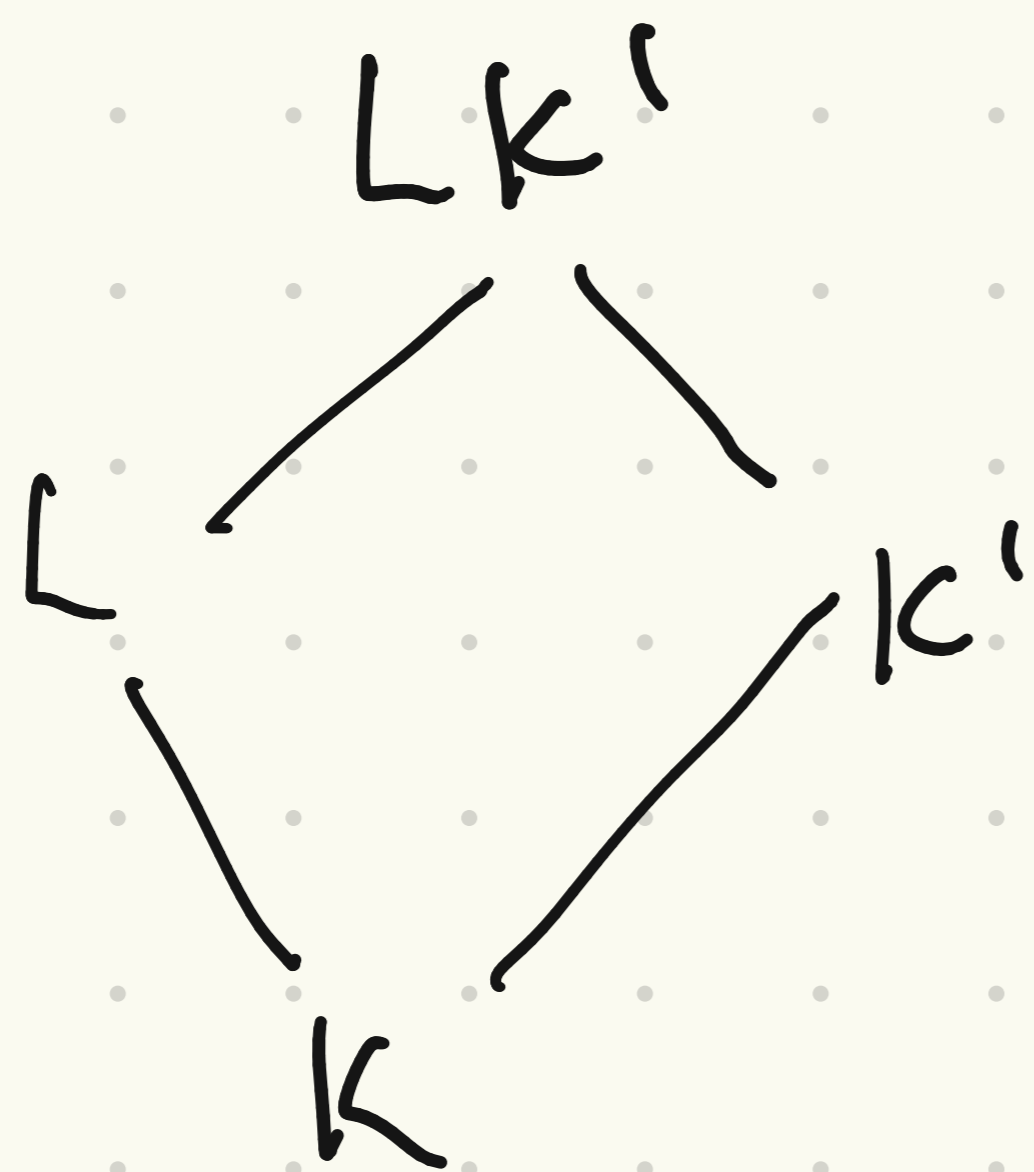
je S' skup mjesta od K' nad S , onda zbog toga što

LK'/K' abelovo eksponenta m , unramifical

izvan S'

$\Rightarrow LK'/K'$ je konačno $\Rightarrow L/K$ konačno

zašto?

2°) Možemo povećati S (jer tako povećavamo L)

kažući prsten S -cijelih od K

$$R_S = \left\{ a \in K : v(a) \geq 0 \quad \forall v \in M_K, v \notin S \right\}$$

postao domena glavnih ideala.

zašto? Broj klasa od K je konačan, neka su

$\alpha_1, \dots, \alpha_n$ predstavnici. Dodajmo skupu

S valuacije koji odgovaraju svim prostim

idealima koji dijele neki od α_i -ova.

Povećajmo još S t.d. $v(m) = 0 \quad \forall v \notin S$.

Sada konistimur glavni teorem Kummerove

teorije:

Teorem: Neka je K polje karakt. 0 i

Neka je L/K neko abelovo proširenje

stupnja eksponenta m . Tada postoji

podgrupa $\Delta \subseteq K^x / (K^x)^m$ takva da je

$L = K(\Delta^{\frac{1}{m}})$ gdje je

$$\Delta^{\frac{1}{m}} := \left\{ \sqrt[m]{a} : a \in K^x, a \cdot (K^x)^m \in \Delta \right\}.$$

Preciznije za Δ možemo reći: $\Delta \cong \text{Gal}(L/K)$

$$\Delta = (K^x \cap (L^x)^m) / (K^x)^m.$$

Zaključujemo da je L najveće potpolje

od $K(\sqrt[m]{a} : a \in K)$ koji je unramifikovano

izvan S ,

Kako provjeriti ramifikaciju za neki $v \in M_K$?

Općenit $\frac{L}{K}$ je neramificiran nad v ako

je L_v/K_v neramificiran,

za neki $v \in M_L$

Konkretno, zamijena nas kače je

iznad $v \in M_K$

$K_v(\sqrt[m]{a})/K_v$ neramificirana.

Neka je $\pi \in \mathcal{O}_{K_v}$ generator i neka je

$$a = u \cdot \pi^m \text{ gdje je } u \in \mathcal{O}_{K_v}^\times.$$

Tada je maksimalni ideal u $\mathcal{O}_{K_v(\sqrt[m]{a})}$ generiran s $\pi^{m/m}$ pa ako $m \nmid m$

onda imamo ramifikaciju u faktORIZACIJI

idealu (π) u $\mathcal{O}_{K_v(\sqrt[m]{a})}$.

Natrag na dobar, neka je

$$T_S = \left\{ a \in K^\times / (K^\times)^m : v(a) \equiv 0 \pmod{m} \forall v \in M_K \text{ i } v \notin S \right\}.$$

Tada je $L = K(\sqrt[m]{a} : a \in T_S)$.

$\Rightarrow$ potrebno je još dokazati da je skup T_S komatan

Promotrimo prirodnu preslikavanj

$$R_S^\times \longrightarrow T_S.$$

Dokažimo da je surjekcija. Pretp. da $a \in K^\times$ reprezentira neki element od T_S .

Tada je ideal $a R_S$ m -ta potencija

nekeg ideala $u R_S$ jer je $v(a R_S) \equiv 0(m)$

za sve valuacije v od R_S (što su valuacije v od $\mathcal{O}_K$ za koje $v \notin S$). Budući da je R_S

prsten jedinstvene faktORIZACIJE postoji $b \in K^\times$

t.d. $a R_S = b^m R_S$ pa postoji $u \in R_S^\times$ t.d.

$$a = u \cdot b^m \Rightarrow a \equiv u \pmod{T_S}$$

$\Rightarrow R_S^\times \longrightarrow T_S$ je surjekcija

Nadajući, jezgra preslikavanja sadrži: R_S^{+m}

pa imamo surjektiju

$$R_S^+ / R_S^{+m} \longrightarrow T_S \longrightarrow \mathcal{O}$$

Po Dirichletovom teorema za S -jedinicu

R_S^+ je konačno generirana grupa.

$\Rightarrow T_S$ je konačan

